

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

797.5

Szerző Ly—.

Cím Hatósági uzsora.

Idő

1910

Forrás: Pesti napló

Személy

Bp.

1910

4/31

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Hatósági uzsora.

Az emberi szellem minden csodája s a kultura minden áldása átokká fajul. mire ide ér Budapestre. Nekünk sohasem adatik meg, hogy őszintén örvendezhessünk az eseményeknek, melyek az emberi zsenialitás korszakos nyilvánulásai. Most is, amikor nemzetközi repülőversenyre készülnek Rákoson, Budapest kunyhói és bérpalotái nem az örömrivalgástól, de a szitkozódástól hangosak. Ha avatatlan ember kerülne közbénk, e szitkok hallatára azt kellene hinnie, hogy a lelkeket egy második Dsingsz-kán közeledése tartja rémületben. Hogy ezt az általános háborgást, káromkodást egy aviatikai verseny idézi fel, erre alig gondolna olyan kulturember, aki valamely kulturállamból rándult át Magyarországra. Hogyan is hihetné, hogy akad egy egész főváros, melynek szíve ne repesne az örömtől, amikor végre megláthatja azt, amit a tudomány évszázados keresés után az emberi szellem örök dicsőségére megtalált.

Az öröm nagy volt mindenfelé, amerre eddig a repülés mesterei bemutatták a huszadik század s a második évezred csodáját. Csak Budapest fogadja siránkozással a levegő hőrozsait. És ebben a sirásban is benne van az a tragikomikum, ami egyik legfőbb jellemvonása a mi gyorskarriérű fővárosunknak. Mert a mostani siralmas állapotot nem valamely vis major, nem is idegenek telhetetlensége, de maga a főváros hozta ennek a milliós fejű Budapestnek a nyakára. Hatósági biztatásra, hatósági asszisztálással csinálódik az a lelketlen uzsora, melyet szegények és gazdagok egyformán éreznek ma Budapesten. S ami ennél is megdöbbentőbb és felháborítóbb, hatósági pénzzel tették lehetővé, hogy Budapesten az elsőrendű szükségletek ára csaknem száz percenttel emelkedjék. Amellett

nem gondoskodtak róla, hogy a külföld is tudomást szerezzen az aviatikai meetingről. Nem reklámoztak, még a plakátjaik is olyan izléstelenek, hogy annál szegényebbet még nem is láttunk. Ezzel szemben Budapest törvényhatósága a főváros közönségére pénzéből egy negyedmillió korona erejéig vállalt kezességet az esetleges deficitért, mely az aviatikai verseny rendezőit és vállalkozóit érheti a saját vállalkozásuk révén. Egy negyedmillióval biztattuk fel a pékeket, mézárosokat, zöldségárúsokat, szállodásokat és a verseny vállalkozóit, hogy szipolyozzák ki Budapest lakosságát. Ha a főváros nem garantálja ezt az esetleges deficitet, ma talán szegényebbek vagyunk egy gyönyörű eseménnyel, de gazdagabbak lennénk tömérdek olyan koronával, amit az üzleti spekuláció már hetek óta szedget ki zsebünkéből.

Nincs kifogásunk az ellen, hogy a főváros beszegődjék a kultura mecenásává s erejéhez mérten támogassa azokat, akik hidakat építenek a kultura és a főváros lakói közé. sőt sze-

retjük. De a legelemből jőzanság diktálja, hogy a főváros fentartsa magának bizonyos irányban a beavatkozási jogot s legalább ott állja útját az uzsorának, ahol erre joga és módja van. Az aviatikai versenynek ő a legnagyobb vállalkozója, mert rajta kívül senki sincs negyedmillió korona erejéig érdekelve. Mint a vállalkozók egyikének pedig föltétlen joga van ahhoz, hogy az aviatikai telepen ő szabályozza az élelmicikkek s a helyek árait. Ezt mint érdekelt félnek kötelessége megtenni. Mint hatóságnak pedig kötelessége, hogy körmére üssön annak a kéznek, mely tulterjeszkedik az aviatikai telep deszkakerítésén s megdézsmálja azok zsebeit is, akik innen vannak azon a kerítésen. A vásárcsarnok és a nyílt piac fővárosi felügyelet alatt álló fővárosi intézmények, ahol az árak könnyen szabályozhatók az elárusítási jog megvonásával. Az uzsora a piacon csakugy megállapítható, mint az üzleti élet egyéb viszonylataiban. S ha a főváros pénzen épített csarnokokban mégis folyik a szipolyozás hatósági felügyelet és asszisztencia mellett, ez sokal nagyobb szegényünk, semhogy azt a kulturával való kauciónkunkkal paralizálni lehetne. Mert repülőversenyt még másfelé is láthatnak az idegenek. De hatósági asszisztálással működő uzsorát csak Budapesten. S ami emléket elvisznek Budapestről, azzal nem a kulturánk, de uzsoránk jóhíret terjesztik majd a világban.

Ly—.